

Koninklijke Grolsch N.V.

Commissie Corporate Governance
T.a.v. de secretaris Drs. R. Abma
Ministerie van Financiën
Kamer 3132
Postbus 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Enschede, 4 september 2003

Betreft: opmerkingen n.a.v. concept Nederlandse corporate governance code d.d.
1 juli 2003

Mijne heren,

In aansluiting en aanvulling op hetgeen ook reeds door de VEUO d.d. 1 september 2003 is aangedragen, plaatst Koninklijke Grolsch N.V. (hierna genoemd 'Grolsch') graag enige opmerkingen bij uw concept Nederlandse corporate governance code d.d. 1 juli 2003. Deze opmerkingen betreffen met name de invoeringsdatum, de praktische, administratieve en financiële gevolgen van de code voor een relatief kleine onderneming als de onze, alsmede een aantal opmerkingen van technische aard. In de bijlage treft u deze aan.

Te zijner tijd zullen wij uw definitieve code uiteraard zorgvuldig moeten bestuderen teneinde ons hierover een inhoudelijk en gefundeerd oordeel te vormen. De concept code bevat vele bepalingen die voor Grolsch verstrekkende gevolgen zouden hebben bij toepassing ervan.

Indien u vragen heeft dan kunt u zich wenden tot ondergetekende.

Hoogachtend,

Mr. drs. Sigrid Posthuma
Secretaris Vennootschap

Bijlage:

- Opmerkingen Koninklijke Grolsch N.V. n.a.v. concept Nederlandse corporate governance code d.d. 1 juli 2003

Koninklijke Grolsch N.V.

KGNV/SP/280803

Opmerkingen Koninklijke Grolsch N.V. n.a.v. concept Nederlandse corporate governance code d.d. 1 juli 2003

Invoeringsdatum:

- Grolsch zet grote vraagtekens bij de *redelijkheid en haalbaarheid van de door de commissie voorgestelde timing voor de inwerkingtreding per 1 januari 2004*. Het zal vrijwel ondoenlijk zijn om in het jaarverslag over 2003 reeds op evenwichtige en verantwoorde wijze aan te geven welke regels wel en welke regels niet zijn of zullen worden ingevoerd, met de bijbehorende uitleg.
- Invoering op een later tijdstip ligt bovendien ook meer voor de hand, omdat er dan wellicht meer *duidelijkheid is over de nieuwe structuurwet*, die thans nog bij de Tweede Kamer ligt. Dit voorkomt *doublures m.b.t. statutenwijzigingen e.d.* (met alle kosten en moeite van dien). De concept code wijkt immers op een aantal punten af van het na lange tijd en vele discussies tot stand gekomen wetsvoorstel m.b.t. de structuurwet.
Zie in dit kader bijvoorbeeld de bepaling waarin vermeld wordt wanneer de aandeelhouders geconsulteerd zouden moeten worden bij een overname van een derde (art III.1.3): de *criteria* zijn afwijkend.
Met name ook de aanbeveling waarbij ook *stemplomachten in oorlogstijd* zouden moeten worden gegeven en niet alleen in vreedstijd (III.2.8.) gaat veel verder dan de nieuwe concept structuurwet en zou ons als relatief kleine onderneming in verhouding tot de grotere ondernemingen naar verhouding zwaarder kunnen treffen.

De praktische, administratieve en financiële gevolgen en daarmee gepaard gaande kosten:

- Een aantal bepalingen uit de code leidt ertoe dat het *moeilijker zal worden om aan geschikte bestuurders te komen* [zie I.1.1. (vier jaarstermijn), I.2. (laatste volzin over één jaarsalaris), II.7.3 (niet rechtstreeks mogen beleggen)]. Bovendien zal van de bepalingen een *prijsopdrijvend effect* uitgaan omdat er via andere constructies compensatie gezocht zal worden, hetgeen bovendien mogelijk ook in de organisatie zelf een kettingreactie zal veroorzaken. Ook is het onredelijk om van iemand met een lang (vast) dienstverband te verwachten dat hij / zij de werknemersstatus en alle bescherming van dien opgeeft. Voorts is het onpraktisch als bestuurders geen werknemers meer zouden zijn, omdat men dan allerlei aparte regelingen voor hen moet treffen m.b.t. arbeidsongeschiktheid, ziekte etc., met daarbij weer de bijbehorende extra administratieve lasten en kosten.
- Onze indruk is dat men met bepaling I.2.9. (max. 50% *variabele bezoldigingscomponenten*) te veel uit de pas zou gaan lopen met hetgeen in andere landen gebruikelijk is. De opties zouden hierbij buiten beschouwing kunnen worden gelaten, zoals ook al gesuggereerd door de VEUO.

Koninklijke Grolsch N.V.

- Alhoewel men zou kunnen betogen dat men dan maar in ander viswater moet gaan vissen, zal het toch voor met name kleinere beursvennootschappen lastiger en duurder worden om geschikte commissarissen te blijven vinden door een aantal bepalingen (zie II 7.3.: een commissaris mag op een bepaalde manier beleggen en II.2.4.: max. 5 commissariaten). De commissarissen met beurservaring zullen, vrezen wij, veelal kiezen voor hun grootste en best betaalde commissariaten, terwijl het juist voor een kleiner fonds met name ook van groot belang is commissarissen te hebben die ervaring hebben op de beurs.
Ook is het getal 5 tamelijk willekeurig. Het gaat er uiteindelijk om dat iemand aantoonbaar voldoende tijd heeft voor zijn / haar commissariaat.
- In een tijd dat er luidkeels geroepen wordt dat er minder regelgeving zou moeten zijn en de kosten van *administratieve rompslomp* zo veel mogelijk beperkt zou moeten blijven, wordt men met een (zeer omvangrijke en gedetailleerde!) code geconfronteerd. De hoeveelheid tijd die zal gaan zitten in de bestudering, implementatie en verwerking van de regels, alsmede de juridische en andere kosten die hiermee gepaard gaan dient niet onderschat te worden. Bij een relatief kleine onderneming zoals Grolsch zijn zaken als een gedragscode (art I.3 sub b) veelal niet aanwezig. De druk om deze zaken toch op te gaan stellen zal groot zijn of deze nu zinvol zijn of niet. Ook zal het bijhouden van alle procedures, reglementen, website etc. (III 4.8, I.2.15) tijd, aandacht en geld gaan kosten.
- Alhoewel in de preambule staat dat de code ook toegepast kan worden op grote niet beursgenoteerde vennootschappen is dit tamelijk vrijblijvend voor deze vennootschappen. *Niet beursgenoteerde concurrenten* (zoals in ons geval Bavaria) zullen de kosten die gemoeid zijn bij eventuele implementatie en bijhouden e.d. niet hoeven maken.
- Wij hebben vernomen dat de zaken vermeld in III.3 (*stemmen op afstand*) tamelijk kostbaar zullen zijn.

De vraagtekens bij de uitwerking van bepaalde principes (opmerkingen van meer technische aard):

- We gaan ervan uit dat bepaling II.1.4. (*klokkenluiders*) zodanig in samenhang moet worden gelezen met I.1.7., dat men (uitzonderingen daargelaten) niet rechtstreeks naar de voorzitter van de raad van commissarissen kan stappen, maar eerst het tussenstation van de voorzitter van de raad van bestuur, danwel de door hem / haar aangewezen functionaris moet bewandelen.
- Het is de wettelijke taak van de raad van commissarissen om toezicht te houden op het bestuur, maar zoals het thans geredigeerd is zou de raad van commissarissen ook *rechtstreeks toezicht* moeten gaan houden op bijv. de zaken zoals vermeld in II.1.6. en IV1.1. IV.1.4 etc.

Koninklijke Grolsch N.V.

- Het bevreemdt Grolsch dat de raad van commissarissen de selectiecriteria en benoemingsprocedures voor het *hoger management* zou moeten gaan opstellen (II 4.13). Dit is een typische bestuurstaak.
- Grolsch kent zowel een Stichting Administratiekantoor voor de beursgenoteerde aandelen, als ook een familie Stichting, voor de niet beursgenoteerde aandelen. In dit laatste bestuur zijn de diverse (familie) staken vertegenwoordigd. Wij gaan ervan uit dat de bepalingen (III.2. e.v.) over certificering en bestuurders van administratiekantoren uitsluitend gaan over *beursgenoteerde certificaten*. Dit zou verduidelijkt kunnen worden door in de kop van het principe op te nemen "beursgenoteerde certificaten van aandelen".
- Onder punt III.2.1. doet zich mogelijk een *paradox* voor. Naar verwachting zullen juist personen die geen vertrouwen hebben in het certificaathouderskantoor naar deze vergadering komen, hetgeen tot een bizarre situatie zou kunnen leiden als zij zich tegen het huidige bestuur zouden uitspreken en met eigen tegenkandidaten komen.
Indien het principe is dat certificering een middel is om te voorkomen dat door absentisme ter algemene vergadering van aandeelhouder een (toevallige) minderheid van aandeelhouders de besluitvorming naar haar hand zet, zou de meerderheid van de bestuurders vrij van alle partijbelangen moeten zijn, ook van die van (een kleine groep) certificaathouders.
- III.2.4. Hier zou moeten staan: *daarbij de langere termijn in ogenschouw nemend*.
- III 2.5. Is de commissie van mening dat hieronder ook de gebruikelijke *voervergaderingen* die met de administratiekantoren worden gehouden voor de algemene vergadering van aandeelhouders, waarin onder andere het stemgedrag wordt bepaald onder vallen?
- III.2.7. h. De *zin van deze bepaling* ontgaat ons en kan het administratiekantoor bovendien remmen in het inwinnen van advies.
- Worden bij punt III.4.1. ook de "*one to ones*" bedoeld, d.w.z. de individuele gesprekken die incidenteel plaatsvinden met beleggers of geïnteresseerde beleggers?
- Wij zien voorts de nodige praktische en juridische bezwaren bij III.4.10. In de praktijk is dit naar ons idee ook onnodig. Het staat aandeelhouders en certificaathouders vrij om de *notulen van de voorgaande vergadering, die bij de ingang vrij verkrijgbaar zijn, bij de rondvraag* aan de orde te stellen en aan de voorzitter te verzoeken bepaalde opmerkingen te notuleren.
- IV 2.1. (het kunnen *bevragen van de accountant tijdens de AvA*) kan de accountant en raad van bestuur en raad van commissarissen in een moeilijk parket plaatsen en is bovendien weer kostenopdrijvend. Het feit dat de accountant zijn verklaring heeft afgegeven zou afdoende moeten zijn.

Koninklijke Grolsch N.V.

- IV.4 e.v. Het *bijwonen van de accountant van extra vergaderingen* zoals die van de AvA en alle vergaderingen van de audit commissie alsmede RvC vergaderingen, waarin kwartaal- en of halfjaarcijfers worden vastgesteld levert forse extra kosten op.
- Annex i. punt 1. Het wettelijk verankeren van de naleving van de code mag er uiteraard niet toe leiden dat uiteindelijk feitelijk "*ongecontroleerde wetgeving*" ontstaat.

